

VNĚJŠÍ ENVIRONMENTÁLNÍ POLITIKA EU

Prosinec 2023

SPECIFIKA

- Klíčová oblast, kde se EU dlouhodobě snaží angažovat v rámci globálního vládnutí
- Snaha o „mezinárodní vůdcovství“
- EU jako síla, která vytváří pravidla
- Mediátor mezi rozvinutým a rozvojovým světem
- „Leadiator“?
- Spory s USA

PŘEKÁŽKY

- Vnitřní spory ohledně environmentální a energetické politiky
- Různé energetické mixy v rámci EU (jádro)
- Neochota některých zemí podílet se na režimu vytvářeném EU

VÝVOJ VNĚJŠÍ ENVIRONMENTÁLNÍ POLITIKY EU

- Římská smlouva životní prostředí neřešila
- EU nejprve získala interní kompetence (Environmentální akční plány) a poté vnější (Rozsudek ESD ERTA)
- 70s a 80s – první pokusy hrát významnou roli v globálních environmentálních otázkách

EU A UDRŽITELNÝ ROZVOJ

- Propojení mezi ekonomickou aktivitou, rozvojem a degradací životního prostředí
- Pohledy Severu a Jihu
- Koherence? – obchodní politika je jen málo ovlivněna snahou o ochranu životního prostředí

VŮDCOVSTVÍ EU

- Pokrok ve vnitřní environmentální politice – snaha o globální vůdcovství
- Vnitřní „zelená“ politika je základem kredibility EU navenek
- Silová část skrze pobídky – využívání finančních prostředků
- Normativní část
- Do 80. let byly vůdcem USA

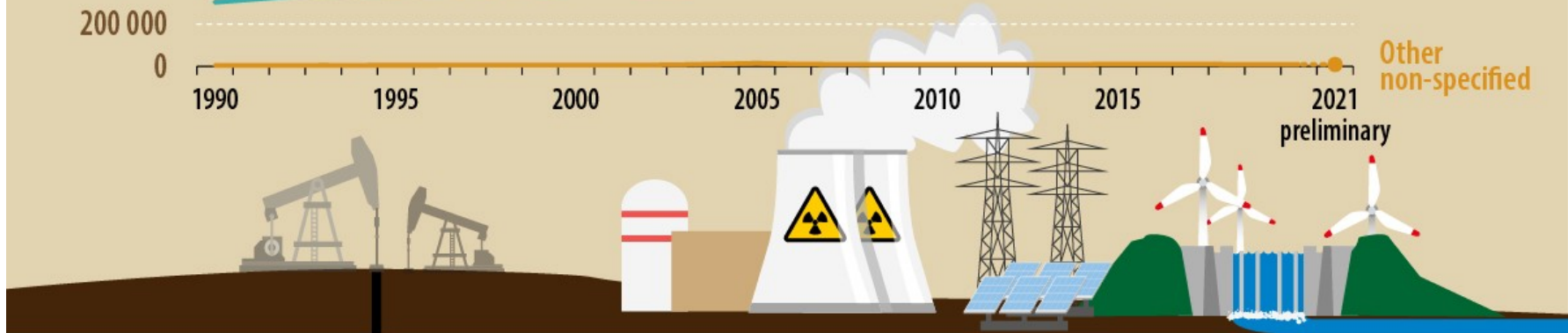
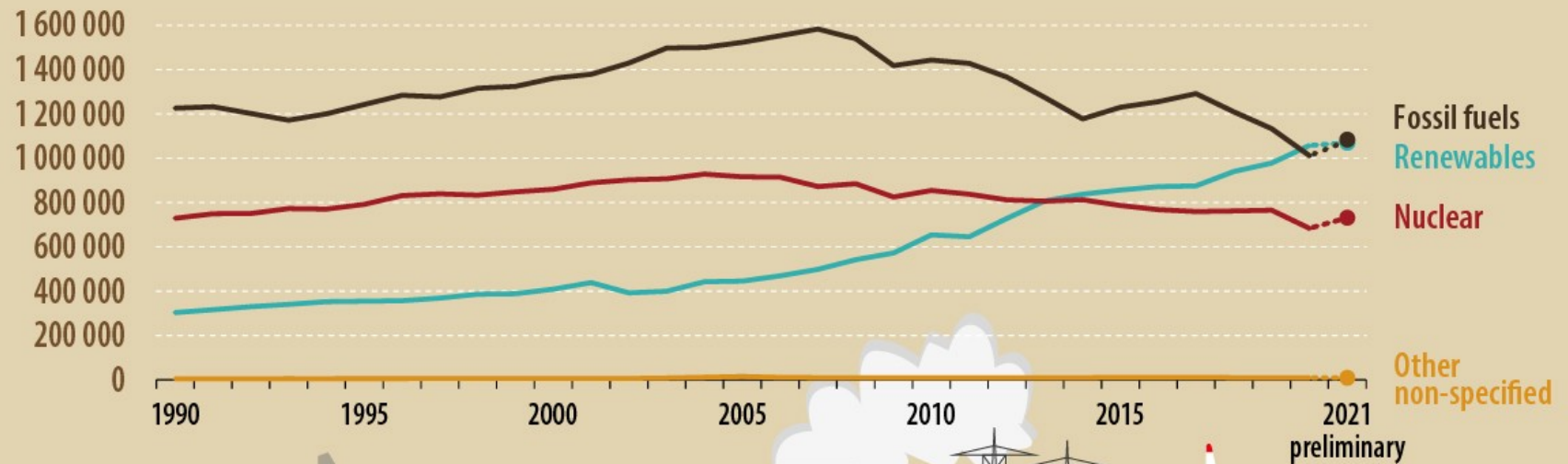
EU A ENERGETIKA

- EU dováží přes 50 procent plynu a ropy zvenčí – to se bude do budoucna zvyšovat
- Energetický mix se liší
- Závislost jednotlivých států se liší
- Nedostatek koordinace
- Nedostatečný vnitřní trh s energiemi
- Nové energovody

Electricity generation in the EU

(GWh)

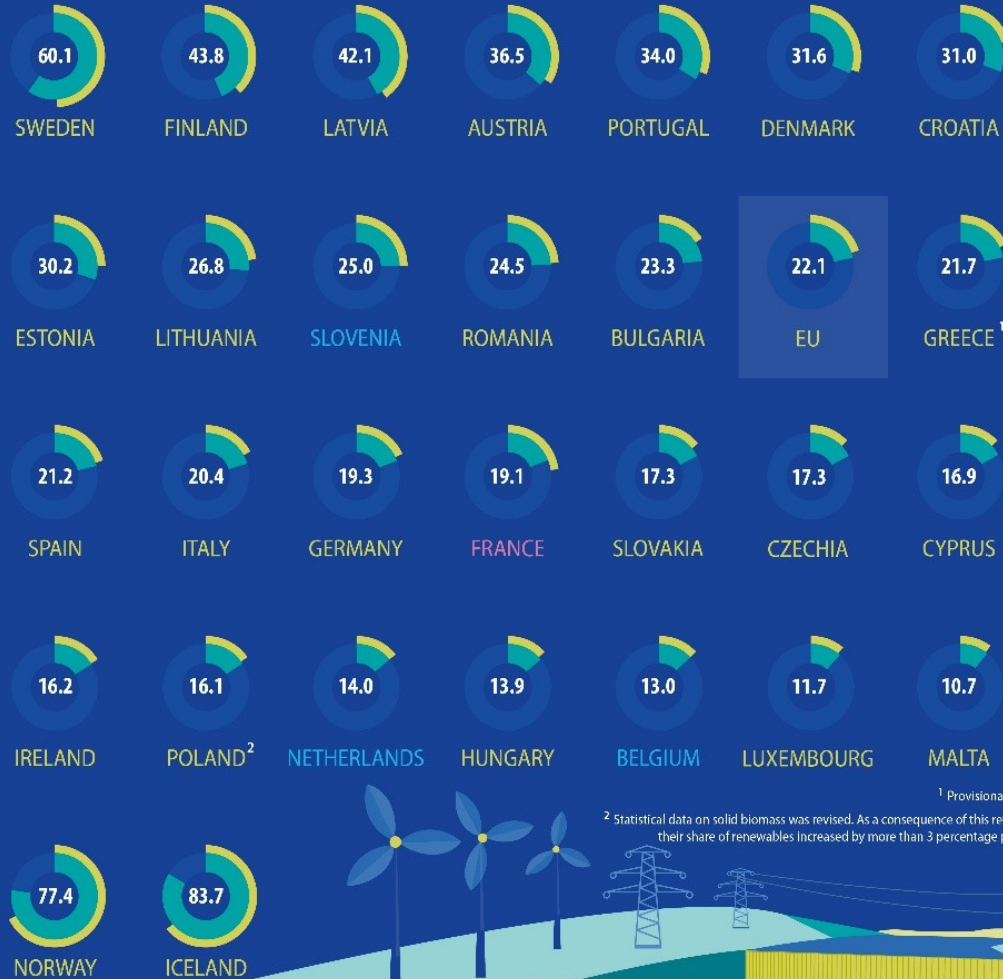

Renewable energy in 2020

● % of gross final energy consumption

● 2020 target

Countries overachieving their targets
 Countries meeting their targets
 Countries under their targets

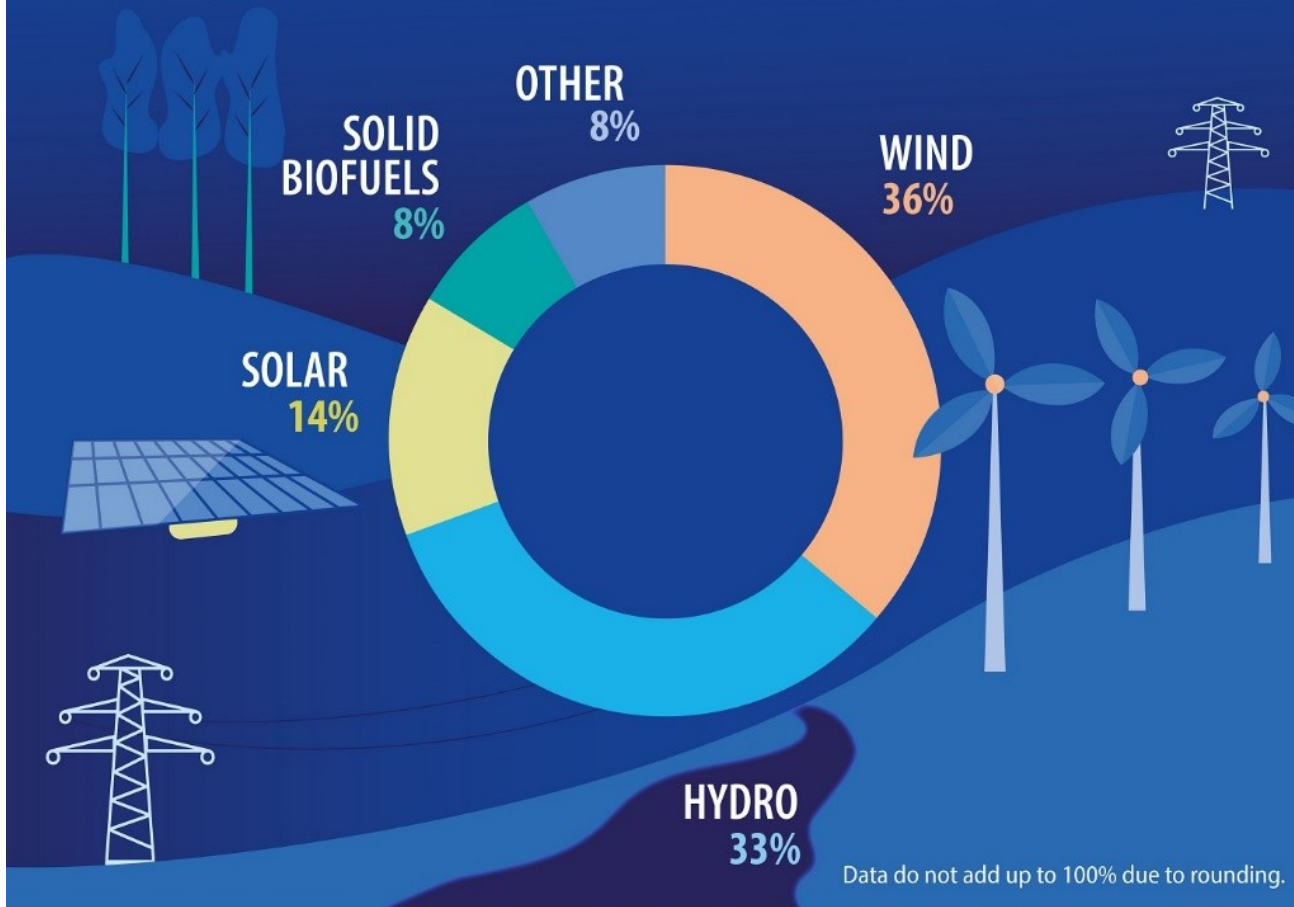

¹ Provisional data.

² Statistical data on solid biomass was revised. As a consequence of this revision, their share of renewables increased by more than 3 percentage points.

Renewable sources generating electricity in the EU

% of total, 2020

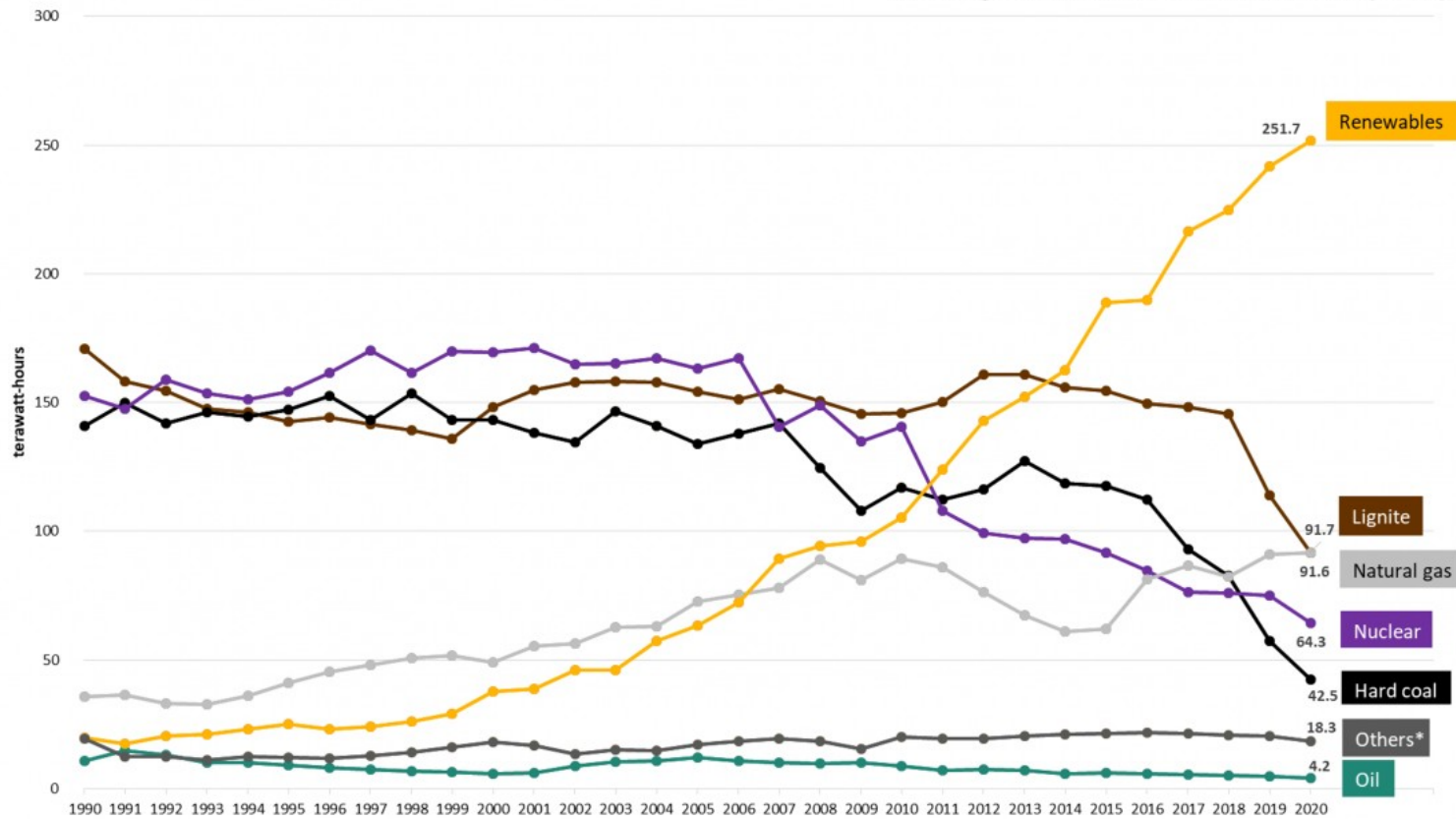

Gross power production in Germany 1990 - 2020, by source.

Data: BDEW 2020, data preliminary.

Power generation in terawatt hours (TWh)

* Without power generation from pumped storage.

TANAP/TAP

- Plynovod
- Součást tzv. Jižního koridoru
- Snaha zajistit si jiné zdroje

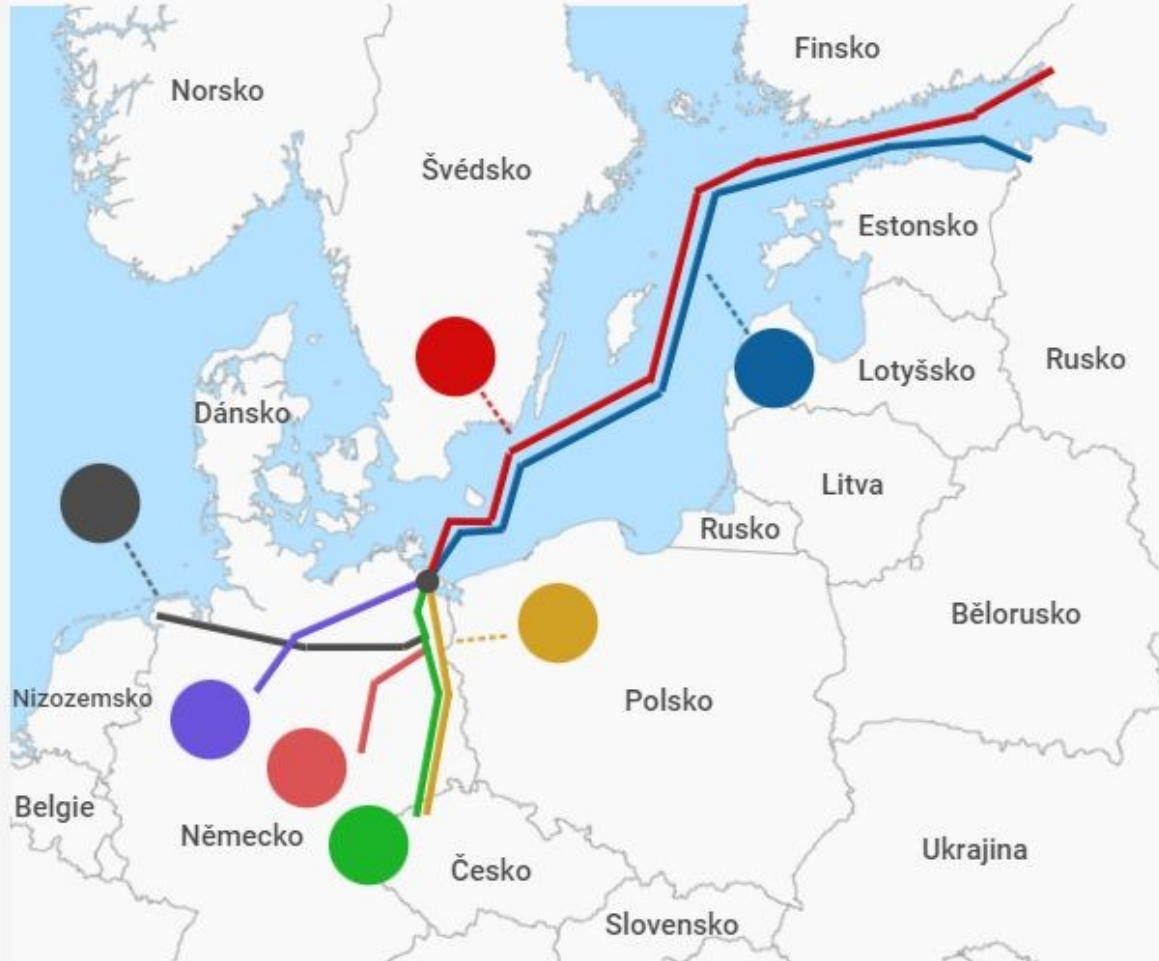
NORD STREAM 2

- Alternativní plynovod na ose Rusko – Německo
- Odpor některých konkrétních států uvnitř i vně EU – Polsko, Ukrajina, USA
- Bezpečnostní i finanční otázky
- Nyní spojeno i s problémy s plynem v Evropě – nikdy nezprovozněno

NORD STREAM 2

MAPA PLYNOVODŮ

AUTOR: swp | ZDROJ: gisreportonline.com

EU A ZMĚNA KLIMATU

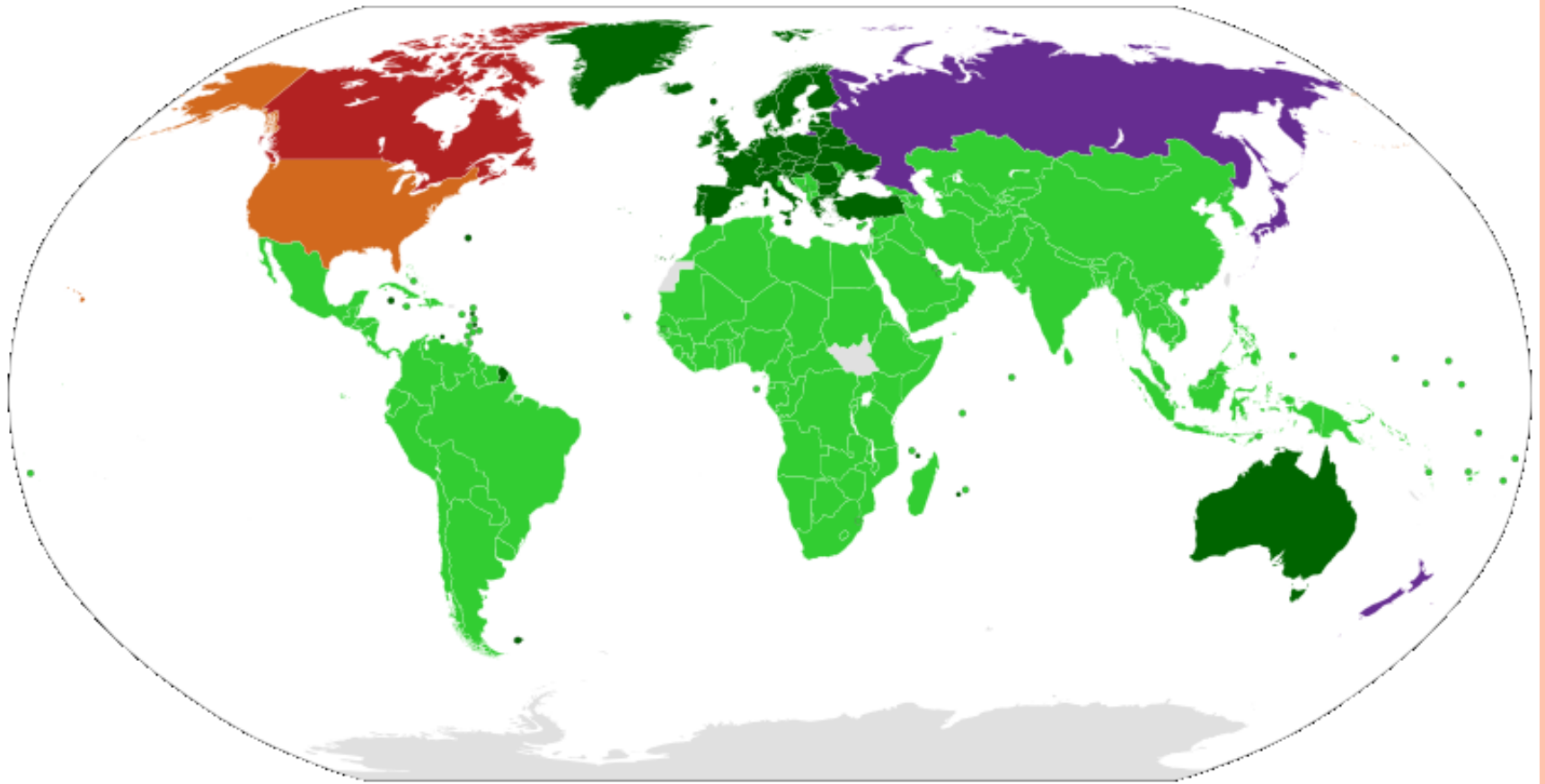
- Je změna klimatu způsobená člověkem?
- Mezivládní panel o změně klimatu – 1988
- Pokusy vytvářet mezinárodní režim pro redukci skleníkových plynů
- Problém free ridingu
- Kredibilita – „leadership by example“
- Bezpečnostní dimenze změny klimatu?
- Klimatičtí uprchlíci?
- Skleníkové plyny zůstávají v atmosféře velmi dlouho

KLIMATICKÁ DIPLOMACIE

- Rámcová úmluva OSN o změně klimatu
- Kjótský protokol – prosinec 1997
- EU – cíle a termíny
- USA – jiný přístup
- Pozice rozvojových zemí
- Závazek EU - 8 procent
- Klausule 55-55
- Neratifikace v USA
- Ruská ratifikace trvala dlouho
- V platnost 2005
- Od roku 2012 druhá fáze
- Cíle v něm obsažené v zásadě nenaplněny

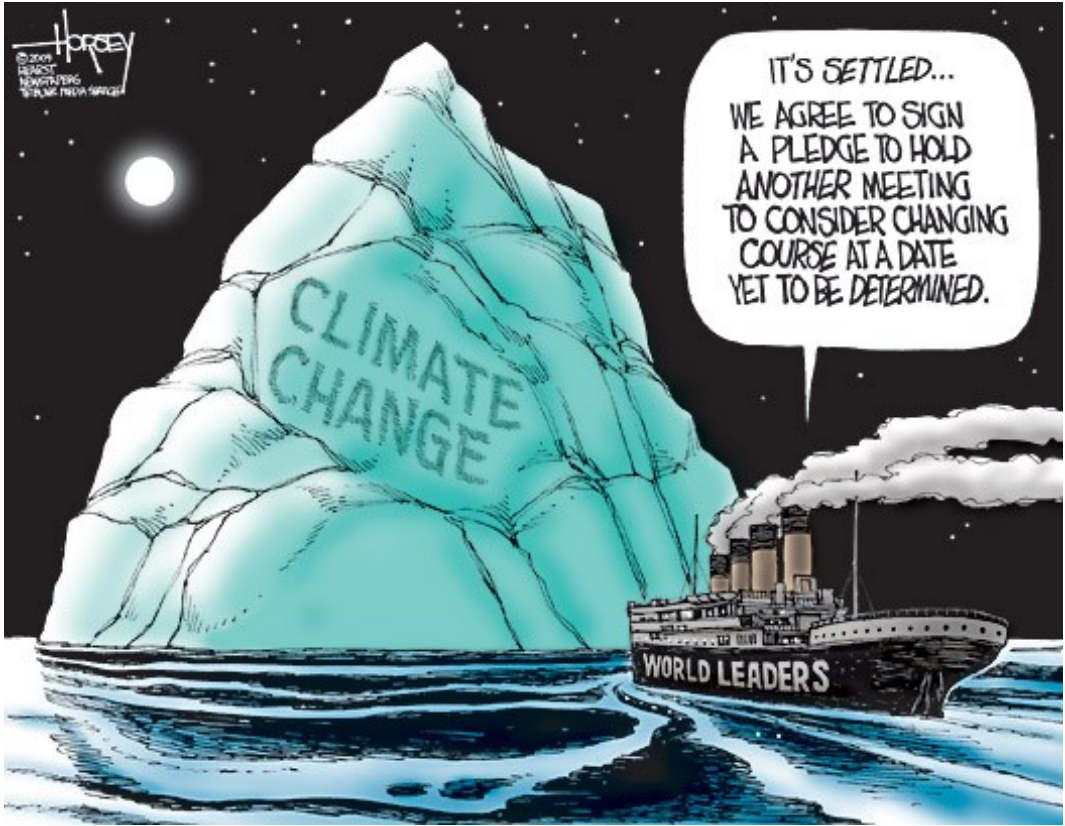

SETKÁNÍ V KODANI 2009

- Velké zklamání
- Neschopnost dosáhnout dohody
- Už byly cítit dopady krize
- Žádný vyloženě závazný výstup
- Žádná smlouva, která by mohla rozumně nahradit Kjóto
- Posun v mezinárodním systému
- <https://www.youtube.com/watch?v=LQzVjDp5WA8>

PAŘÍŽ 2015

- Velký průlom
- Snaha vytvořit „Kjótský protokol II.“
- Hlavním cílem zabránit globálnímu oteplování
- Již ratifikovalo 196 států + EU, v listopadu 2016 vstoupila v platnost (Rusko ratifikovalo později, Turecko až v říjnu 2021, Írán zatím ne)
- Postaveno na národních příspěvcích (vynutitelnost?)
- Počítá se se značným transferem prostředků z rozvinutých zemí do rozvojových (až desítky miliard USD ročně)
- Cílem EU – postupný přechod na low carbon economy

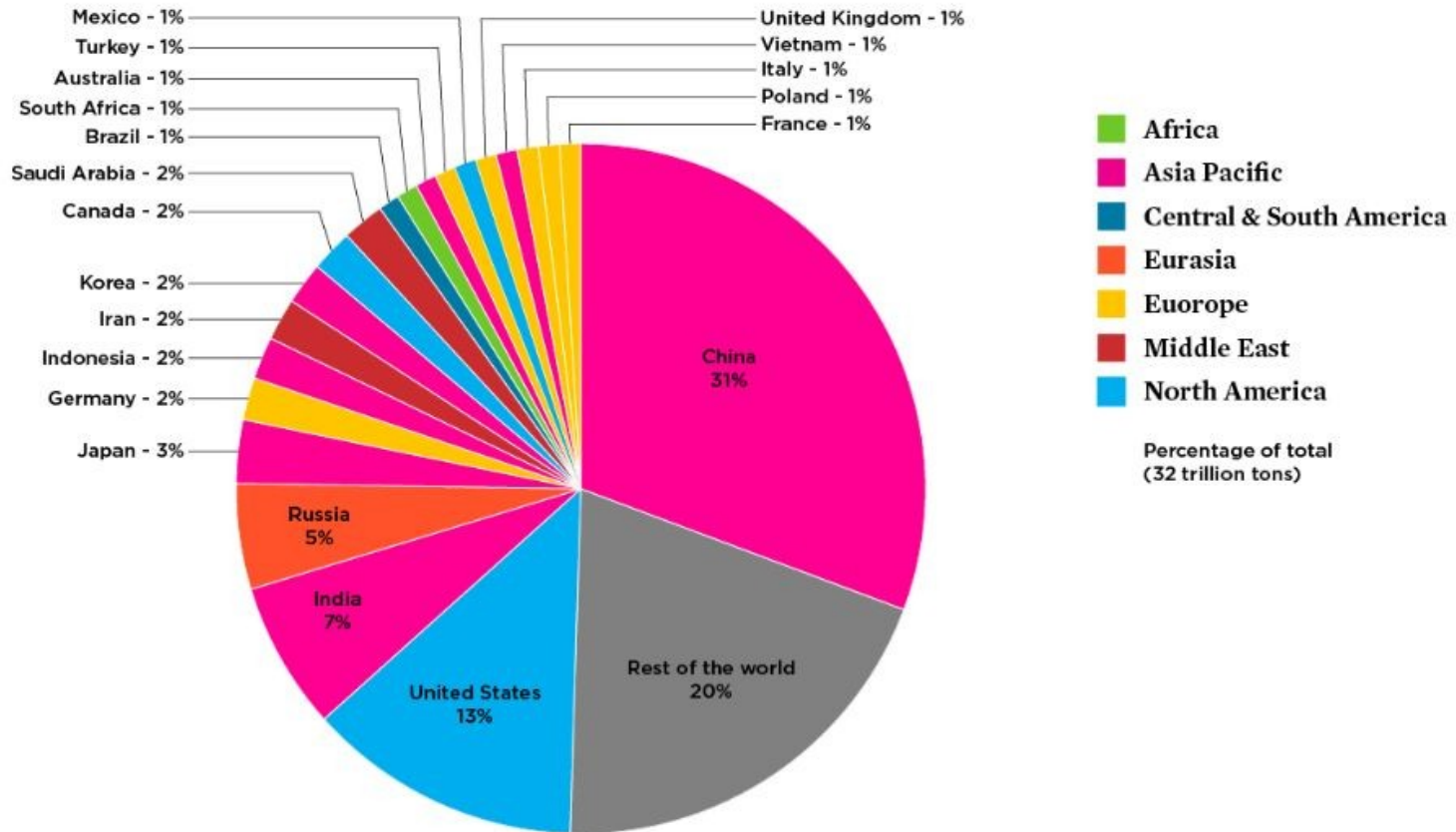
TRUMP A PAŘÍŽ

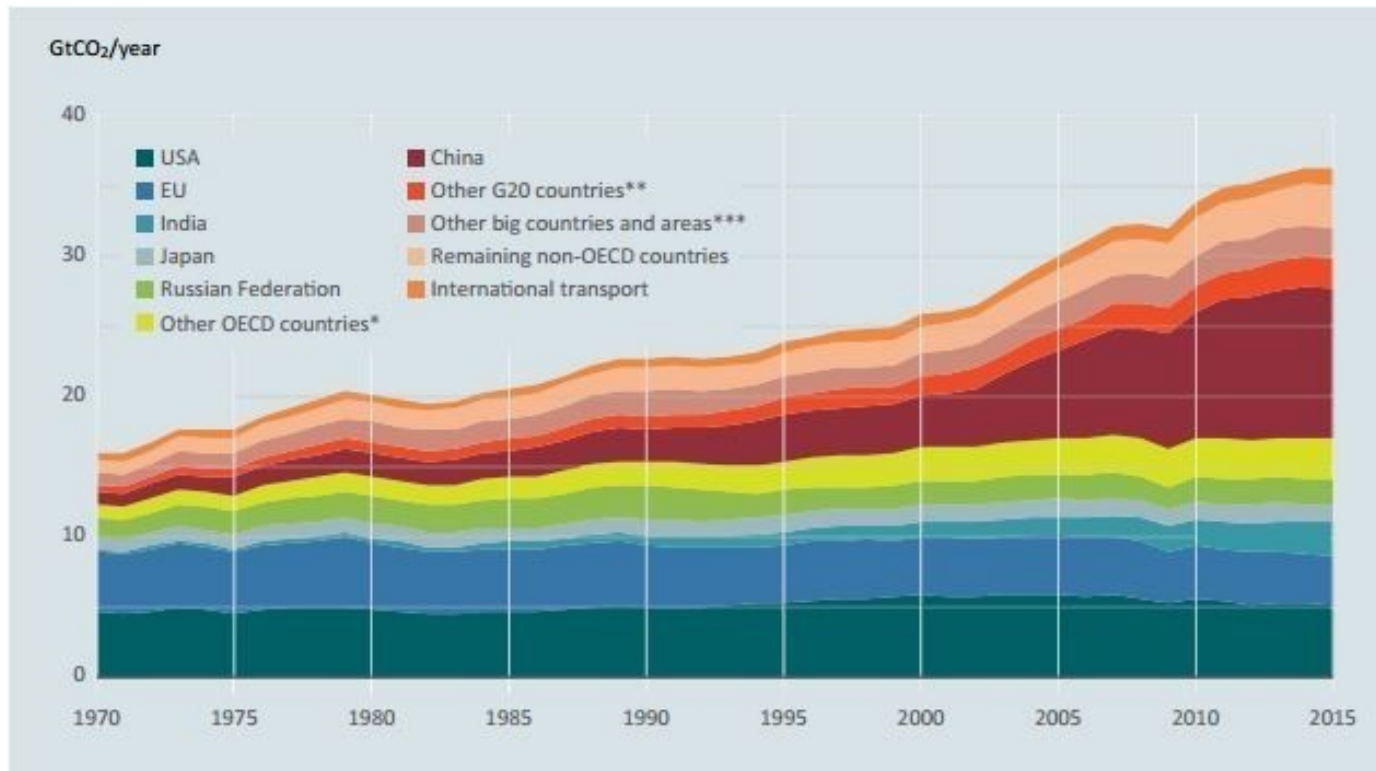
- USA vyhlásily odstupování od smlouvy
- Negativní reakce ze strany EU
- Otevřený dopis Německa, Francie a Itálie
- Bolsonaro?
- <https://www.youtube.com/watch?v=z2w7c0mGfDA>
- Nyní Biden daleko pozitivnější přístup

Top Annual CO₂ Emitting countries, 2020

(from fossil fuels)

* Other OECD countries include Australia; Canada; Mexico; Republic of Korea and Turkey.

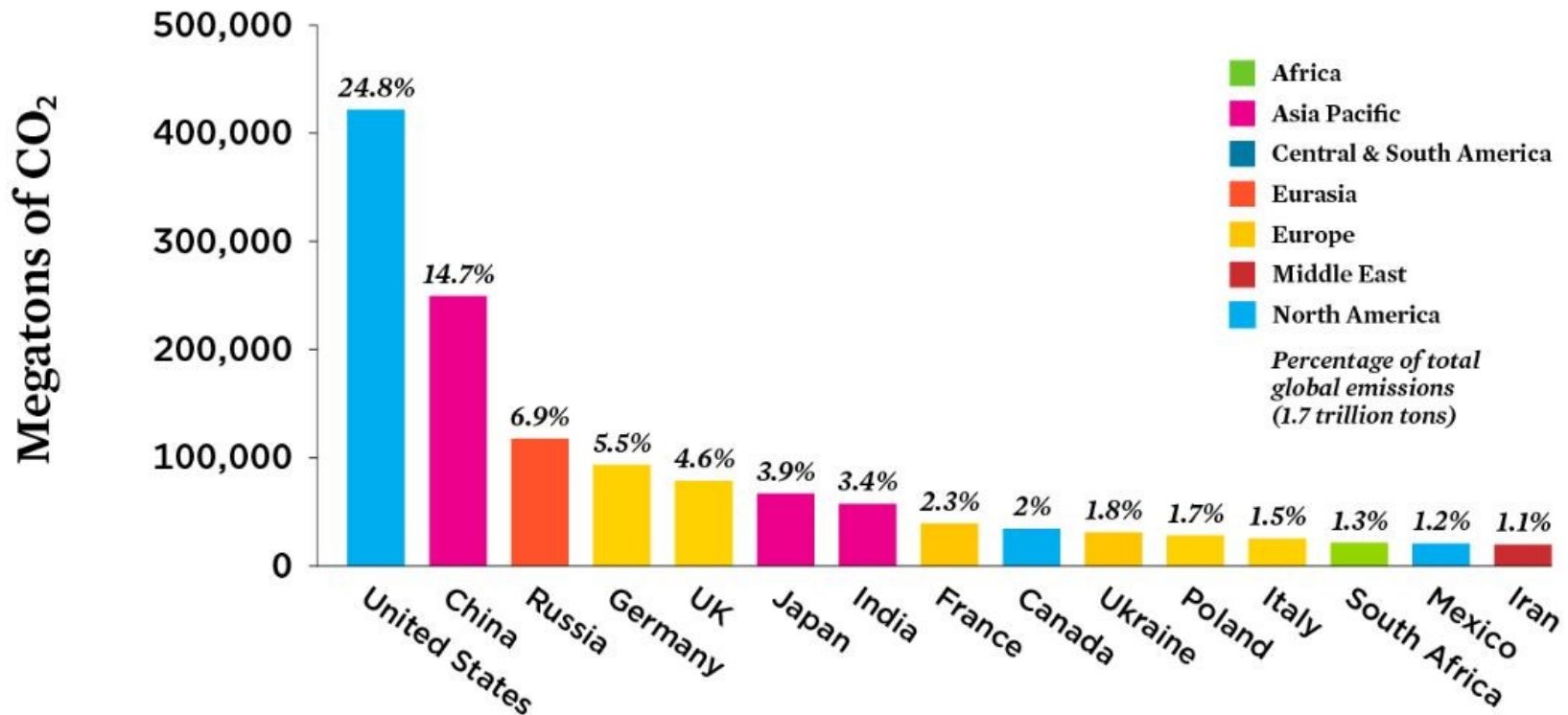
** Other G20 countries include Argentina; Brazil; Indonesia; Saudi Arabia; South Africa and Turkey.

*** Other big countries and areas include Egypt; Iran; Kazakhstan; Malaysia; Nigeria; Taiwan, Province of China; Thailand and Ukraine.

Top CO₂ Emitting Countries, 1750-2021

(from fossil fuels and cement)

The Paris climate agreement: key points

The historic pact, approved by 195 countries, will take effect from 2020

Temperatures 2100

- Keep warming "well below 2 degrees Celsius". Continue all efforts to limit the rise in temperatures to 1.5 degrees Celsius"

Finance 2020-2025

- Rich countries must provide 100 billion dollars from 2020, as a "floor"
- Amount to be updated by 2025

Differentiation

- Developed countries must continue to "take the lead" in the reduction of greenhouse gases
- Developing nations are encouraged to "enhance their efforts" and move over time to cuts

Emissions objectives 2050

- Aim for greenhouse gases emissions to peak "as soon as possible"
- From 2050: rapid reductions to achieve a balance between emissions from human activity and the amount that can be captured by "sinks"

Burden-sharing

- Developed countries must provide financial resources to help developing countries
- Other countries are invited to provide support on a voluntary basis

Review mechanism 2023

- A review every five years
First world review: 2023
- Each review will inform countries in "updating and enhancing" their pledges

Climate damage

- Vulnerable countries have won recognition of the need for "averting, minimising and addressing" losses suffered due to climate change

DUBAJ 2023 (COP 28)

- Probíhá první Global Stocktake – hodnocení stavu, jak probíhají snahy a jaké jsou jejich výsledky (má probíhat každých 5 let)
- Jak budou státy reagovat?
- Celkově ale Evropa vnímá závazky některých ostatních zemí jako nedostatečné

EUROPEAN EMISSION TRADING SCHEME (ETS)

- Vnitřní tržně orientovaný přístup EU k redukci emisí – cap-and-trade
- Polluter pays princip
- Asi 12.000 elektráren, továren a leteckých společností
- Reguluje přibližně 40 procent produkce skleníkových plynů v Evropské unii
- Postupné snižování počtu vydaných povolenek
- Internalizace externalit
- Otázka vztahu k možnému globálnímu přístupu
- Problém významného nárůstu ceny povolenek

JAK FUNGUJE POVOLENKOVÝ SYSTÉM EU

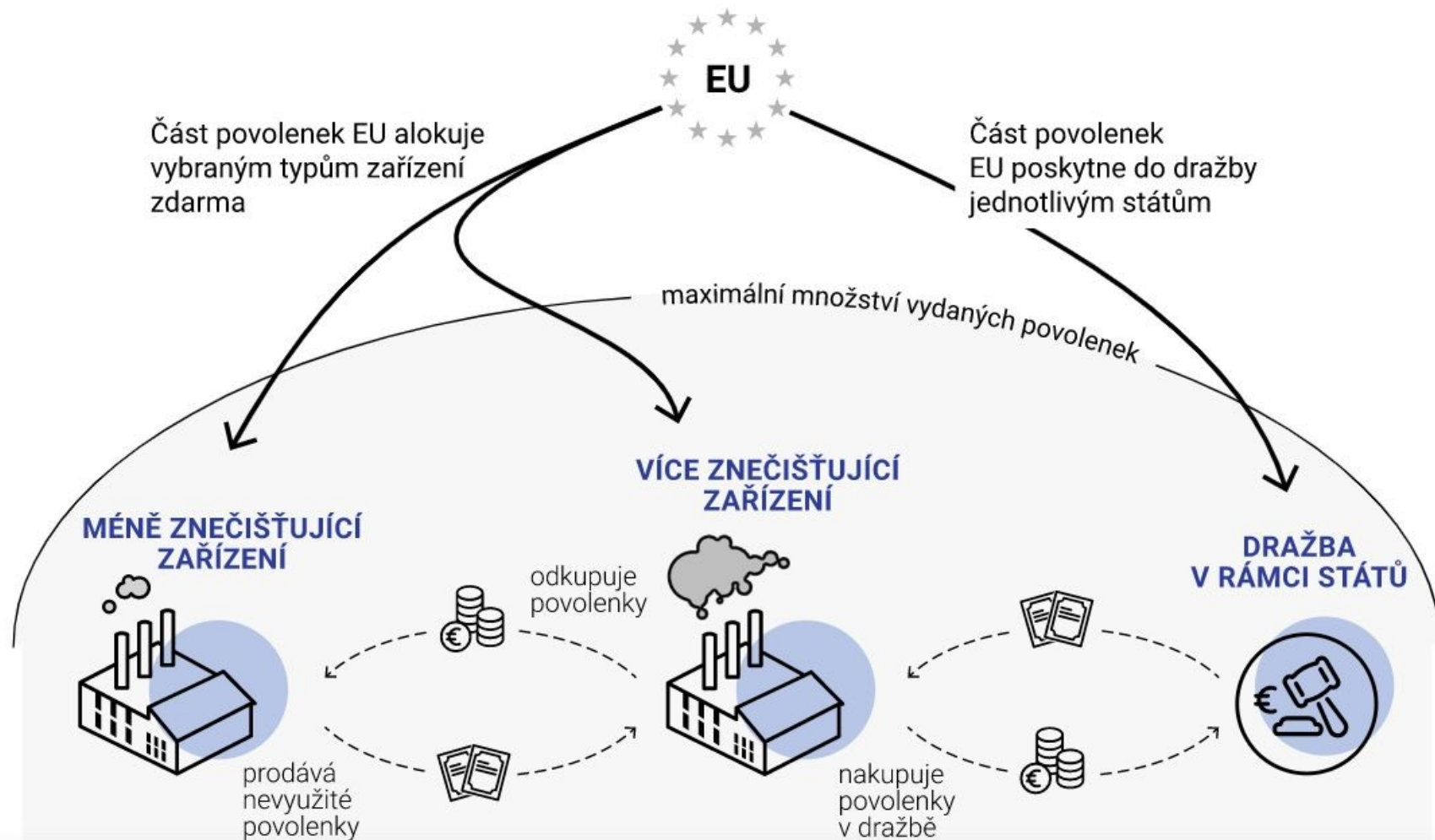
Kdo více znečišťuje, ten více platí.

peníze

povolenky

CENA EMISNÍCH POVOLENEK V EU

Kolik stála emisní povolenka

Cena za tunu vypuštěného CO₂ v eurech

Pozn.: do 03/2021 jde o týdenní data

Zdroj: Ember-Climate.org

SZ | BYZNYS

